

USHT Agder

Dagskonferanse:
hvordan gi gode helse- og omsorgstjenester til
personer med utviklingshemming

Tyholmen, Arendal – 16.11.22

Stian Brødsjø, USHT Agder (Vest)

Silje Bjerkås, USHT Agder (Øst)

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester

«Utviklingscentre for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) er en nasjonal satsing og et av virkemidlene for å realisere målene i:

- Meld. St. 29 (2012–2013) *Morgendagens omsorg*,
- Meld. St. 26 (2014–2015) *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet* og
- Meld. St. 15 (2017–2018) *Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre*, herunder implementering av Trygghetsstandard i sykehjem».

USHT

Visjon

«Utvikling gjennom kunnskap»

Hovedmål:

Utviklingssentrene skal bidra til å styrke kvaliteten i helse -og omsorgstjenestene gjennom fag -og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer

Delmål:

- Pådriver for kunnskapsbasert praksis
- Bruker- og pårørendemedvirkning har en sentral plass i Utviklingssenterets aktivitet
- Tilby ulike metoder og verktøy for å fremme et lærende miljø, samt være en ressurs i utviklings- og implementeringsarbeid for kommunene

Målgruppe:

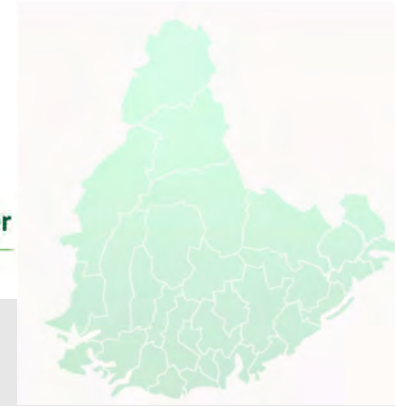
- Ledere og ansatte i de kommunale helse- og omsorgstjenestene i eget fylke, først og fremst i sykehjem og hjemmebaserte tjenester
- Bredt faglig perspektiv og inkludere tjenester til alle pasient- og brukergrupper, som personer med somatiske og psykiske sykdommer, rusavhengighet eller utviklingshemming.

USHT Agder - *KORTFORTALT*

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester

AGDER (Øst)

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester

AGDER (Vest)

I Agder er det to utviklingssentre:

- **USHT Agder (Vest)** med Kristiansand som vertskommune og samarbeidskommunene i region Kristiansand og Lister (*Kristiansand, Lindesnes, Vennesla, Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal, Åseral og Sirdal*).
- **USHT Agder (Øst)** med Grimstad som vertskommune og samarbeidskommune i region Østre-Agder og Setesdal (*Iveland, Lillesand, Birkenes, Bykle, Valle, Bygland, Evje og Hornnes, Arendal, Froland, Gjerstad, Grimstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli*).

Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming

Kvalitet i tjenester
til personer med
utviklingshemming

Utdrag nasjonale mål:

- Bidra til å gjøre den nasjonale veilederen kjent og tatt i bruk i kommunene i sitt fylke
- Bistå med råd og veiledning overfor kommunene når det gjelder å identifisere utfordringer og jobbe med forbedringsarbeid

ABC opplæringen/Mitt livs ABC 1 og 2

[Mitt livs ABC \(vimeo.com\)](#)

Vår anbefaling er at dere rekrutterer deltakere til ABC perm i november og desember

Da har dere antallet og gruppene klare når dere skal søke kompetansemidler fra Statsforvalter 1. mars.

[Digital brosjyre om ABC på Agder](#)

Ved spørsmål ta kontakt med

- USHT Agder (Øst) v/
Sølvi abcagderost@grimstad.kommune.no
- USHT Agder (Vest) v/
Irene Irene.Larsen.Linjord@kristiansand.kommune.no

ABC i HR portalen/Dossier for ikt-Agder kommuner

+ Ny plan	Antall treff: 2	
Plan Type	Plan Navn	Plan Beskrivelse
Filter	Mitt livs	
Kompetanse	USHT Utviklingshemming Mitt livs ABC perm 1	ABC-opplæringen er et tiltak f...
Kompetanse	USHT Utviklingshemming Mitt livs ABC perm 2	ABC-opplæringen er et tiltak f...

Forhåndsvisning

USHT Utviklingshemming Mitt livs ABC perm 1

USHT Utviklingshemming Mitt livs ABC perm 1 ▼

USHT Utviklingshemming Mitt livs ABC perm 1 0/1 →

▼ USHT Utviklingshemming Mitt livs ABC perm 1 0/1

USHT Utviklingshemming Mitt livs ABC perm 1 ●

USHT Utviklingshemming Mitt livs ABC perm 1

ikke utfyllt

Beskrivelse

Du er påmeldt Mitt livs ABC perm 1. Når du er tildelt en ABC gruppe får du tilgang til abcportalen.no hvor du kan lese permen digitalt. Du får kursbevis fra Aldring og helse når du har deltatt på: Fagseminar 1 og 2, og har hatt minimum 80 % nærvær i gruppesamlinger. Når kursbeviset er mottatt, laster du opp/scanner du kursbeviset opp i Dossier. Deretter markerer du kurset på denne siden som innfridd.

Innfridd dato*

dd.mm.åååå

⊘ Marker som ikke re

Prosjekt: Bedre helseoppfølging av personer med utviklingshemming

Kapittel 5. Habilitering og bistand i dagliglivet – kommunen skal:

- legge til rette for god ernæring
- legge til rette for fysisk aktivitet

Kapittel 6. Helseoppfølging – kommunen skal:

- arbeide for å fremme helsekompetanse
- sammen med fastlegen legge til rette for årlig helsekontroll
- fange opp tegn på mistilpasning og sykdom
- forberede og følge opp medisinsk utredning, behandling, habilitering og rehabilitering

Mer informasjon om prosjektet

PROSJEKT: "BEDRE HELSEOPPFØLGING AV PERSONER MED UTVIKLINGSHEMMING"

BAKGRUNN

Kristiansand kommune fikk våren 2020 innvilget tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet til et treårig prosjekt, for å utvikle kompetansehevende tiltak i helse- og omsorgstjenestene til personer med utviklingshemming.

Prosjektet ble utformet med bakgrunn i gode erfaringer fra helseoppfølging i primærhelseteam, hvor systematikk, struktur og samarbeid har ledet til gode erfaringer og resultater for pasienter i sårbare grupper. I tillegg ønsket man en helhetlig tilnærming for møte individuelle og sammensatte behov. Gjennom økt klinisk observasjonskompetanse, forståelse for ernæring og aktivitet og en strukturert oppfølging av helse i forberedelse til årlig helsekontroll, legges et godt grunnlag for bedre helseoppfølging.

MÅLOMRÅDER

1. Observasjonskompetanse
2. Ernæring og aktivitet
3. Årlig helsekontroll (Taksst 660)

OM PROSJEKTET

Observasjonskompetanse
En god observasjonsevne er avgjørende for å kunne oppdage og iverksette riktige tiltak på et tidlig tidspunkt, og legger grunnlaget for bedre helseoppfølging. I prosjektet ble det valgt å fokusere på NEWS2 som systematikk, og lønnekort er tilpasset til kommunehelsetjeneste. I tillegg er det utviklet kurs og opplæringsmaterieil på AGCDE, ISBAR, NEWS2 og Sepsis.

Ernæring og aktivitet
Hva vi spiser og hvordan vi holder oss aktive spiller en stor rolle i forebygging av sykdom, for hvordan vi lever med en sykdom, og for en eventuell behandling. I prosjektet har vi jobbet tett mot I avdeling med klinisk ernæringsfysiolog. Det er også gjennomført læringsnettverk for 28 deltakere fra 3 kommuner, hvor deltakere er tiltenkt rolle som ernæringskontakter på sin avdeling.

Årlig helsekontroll
I følge statistikk benyttes taksst 660 (årlig helsekontroll) i svært liten utstrekning for utviklingshemmede. Erfaringer tilsier også at ansatte i vekslende grad har vært godt forberedt når de følger til konsultasjon hos fastlege. I prosjektet ble det valgt å utvikle en sjekkliste som systematisk forbereder både ansatte, fastlege og tjenestemottakere på årlig helsekontroll, og dermed bidrar til økt kvalitet på helseoppfølgingen og bedre kjennskap til taksst 660.

VERKTØY UTVIKLET I PROSJEKTET

MÅLOMRÅDE 1: LØNNEKORT NEWS2

MÅLOMRÅDE 2: MÅL KARTLEGGING OG PLAN

MÅLOMRÅDE 3: SJEKKLISTE ÅRLIG HELSEKONTROLL

ERFARINGER

For tjenestemottaker

- Bedre kommunikasjon med ansatte
- Økt innsikt i egen helse
- Bedre oppfølging hos fastlege
- Tidlig oppdagelse av helseutfordringer

For ansatte

- Bedre kommunikasjon med pårørende
- Bedre samhandling med fastlege
- Økt opplevd faglighet
- Mer faglig og etisk refleksjon

For fastlege

- Økt kunnskap om endringer over tid hos pasient
- Breidere og bedre beslutningsgrunnlag
- Plattform for samhandling til pasientens beste
- Løfter faglig fokus og god samhandling i tjenestene

3 prosjektområder

- Observasjonskompetanse
- Ernæring og aktivitet
- Årlig helsekontroll

kristiansand.kommune.no/news

grimstad.kommune.no/tjenester/helse-omsorg-og-sosiale-tjenester/kompetanse-og-praksis-i-helsesektoren/news2/

Erfaringer med oppfølging av veileder - Kristiansand

- Utgangspunkt i Helsedirektoratets vurderingsskjema
- <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/gode-helse-og-omsorgstjenester-til-personer-med-utviklingshemming/10-gode-rad-til-kommunene-i-forbedringsarbeidet>
- «Bør», i tillegg til «skal»/«må»
  - Ønsket et bredere kunnskapsgrunnlag
  - Tilrettelegge for større forståelse og innsikt i tjenestene
  - Utgangspunkt for kommunal handlingsplan
- Samlinger/workshops med alle avdelingsledere
  - 43 avdelinger inkl. aktivitetshus / 3 kommuner
  - 3 samlinger, 6 grupper (kapittel 2-7)
  - Bred forankring
  - Får frem variasjoner i praksis – og god praksis
  - Samsnakk om rutiner, behov, tiltak, vurdering

Erfaringer med oppfølging av veileder - Kristiansand

- Parallelle prosesser:
  - Tema på personalmøter
  - Sivilombudets tilsyn og kommunerevisjon
  - Årsplanlegging/Årshjul 2023
- Veien videre:
  - Løftet opp på enhetsledernivå
  - Gjennomgang av alle punkter, tiltak, vurderinger
  - Dialogmøter/Utviklingsverksted med pårørende
  - Brukerråd
  - Kommunal plan for habilitering

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester Agder (Vest)
Kristiansand kommune (vertskommune)

Følg oss på Facebook eller Instagram,
og abonner gjerne på vårt nyhetsbrev

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester Agder (Øst)
Grimstad kommune (vertskommune)

Nasjonal nettside [Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester](#)
Facebook: [Utviklingscenteret Agder Øst – USHT Agder øst](#)